

29 marca 2019

PROF. STANISŁAW ŻAK ZAINAUGUOWAŁ ROK GUSTAWA HERLINGA-GRUDZIŃSKIEGO W BRUKSELI

„Gustaw Herling-Grudziński. Pisarz wyklęty” to tytuł wykładu Profesora Stanisława Żaka zorganizowanego przez Klub Przyjaciół Domu Polski Wschodniej w Brukseli. Honorowym patronatem wydarzenia objął Pan Artur Orzechowski, Ambasador RP w Królestwie Belgii.

Dla doniosłego uczczenia jubileuszu 100-lecia urodzin Gustawa Herling-Grudzińskiego, którego *„losy i twórczość (...) stanowią świadectwo cierpień i czynów człowieka, któremu przyszło przeżyć czasy totalitarnej przemocy i kryzysu wartości”* oraz w *„uznaniu słowa i czynu wybitnego pisarza”*, rok 2019 został ogłoszony przez Sejm RP Rokiem Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.

Profesor Emeritus Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Senator RP I i II kadencji, odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, medalem „Vir Bonus”, odznaką „Zasłużony dla

Kielecczyzny”, laureat Świętokrzyskiej Victorii, aby wspomnieć tylko po części dotychczasowe osiągnięcia Profesora Stanisława Żaka, jest nie tylko znanym literaturoznawcą, historykiem i publicystą, mentorem, dydaktykiem i wychowawcą wielu pokoleń absolwentów Wydziału Humanistycznego kieleckiej uczelni, lecz również świadkiem i aktywnym uczestnikiem rzeczywistości, pracującym nieustraszenie na rzecz rozwoju demokracji naszej Małej Ojczyzny – Ziemi Świętokrzyskiej.

11 marca, siedzibę Domu Polski Wschodniej w Brukseli wypełniła licznie publiczność z wielu stron świata i w różnym wieku, z grupą absolwentów Liceum im. Stefana Żeromskiego w Kielcach włącznie. Ambasadora RP reprezentowała **Anna Podsiadło**, I Sekretarz Ambasady RP.

Portret Gustawa Herlinga-Grudzińskiego nakreślony przez Stanisława Żaka rozświetlały kilkakrotnie powtarzane słowa o humanistycznej i antropocentrycznej perspektywie pisarza wobec tematu ochrony lub niszczenia praw człowieka, jak również o sposobach zachowania człowieczeństwa w nieludzkiej rzeczywistości sowieckiego Gułagu. I chociaż większość wykładu poświęcona była „Innemu światu”, kontekstowi jego powstania, perypetiom związanym z jego wydaniem oraz tworzeniu z jednej strony łagrowej a z drugiej emigracyjnej tradycji literackiej, to wyjątki z „Dziennika pisanego nocą” oraz przywołanie opowiadań „Drugie przyjście” i „Ofiarowanie” pozwoliły zebranym dostrzec pełną twarz artysty zmagającego się z tragicznymi konfliktami ludzkiego losu i przeciwstawnymi wartościami. „Gustaw Herling-Grudziński jest moralistą, ale nie jest inkwizytorem, bezwzględnym sędzią, który osądza czyny i zachowania poza kontekstem historycznym” – podkreślał kilkakrotnie Profesor **Stanisław Żak**.

Wieczór uświetniła wystawa fotografii autorstwa **Janusza Buczkowskiego**, przedstawiających świętokrzyskie krajobrazy, wspomnienia których pozwoliły Gustawowi Herlingowi-Grudzińskiemu – jak sam wielokrotnie przyznawał – przetrwać najmroczniejsze chwile Jego życia podczas lat spędzonych w łagrach sowieckich.

Województwo Świętokrzyskie jest koordynatorem działań Domu Polski Wschodniej w Brukseli w 2019 r.

Galeria zdjęć

PROF. STANISŁAW ŻAK ZAINAUGUOWAŁ ROK GUSTAWA HERLINGA-GRUDZIŃSKIEGO W BRUKSELI | 3

